

Zaaknummer	Z68122
Portefeuillehouder	Jan Franx
Voorstel	Vaststelling Jaarstukken 2015 gemeenten Bussum, Muiden en Naarden en bestemming van het resultaat 2015

Aan de raad,

1. Beslispunten

Vaststellen Jaarstukken 2015 gemeenten Naarden, Muiden en Bussum en bestemmen van het resultaat over het jaar 2015.

2. Inleiding

Hierbij bieden wij u ter vaststelling aan de drie jaarrekeningen over 2015 van de gemeenten Muiden, Naarden Bussum. Dat is meteen in financiële zin het sluitstuk van die drie gemeenten.

De jaarrekeningen dienen te worden vastgesteld voor 15 juli volgend op het jaar waarop deze betrekking hebben en daarna onmiddellijk te worden ingezonden aan de provincie.

3. Beoogd effect

De inhoudelijke verantwoordingen in de drie jaarrekeningen is geheel in overeenstemming met de methodiek zoals dat in de voormalige gemeenten werd toegepast. Vanwege het afrondende karakter van de drie gemeenten en dus het feit, dat we nu als gemeente Gooise Meren opereren, is de toelichting ten aanzien van het beleid en het beheer over 2015 enigszins beperkt. Alleen op wezenlijke afwijkingen is een adequate toelichting en verantwoording gegeven.

Het beeld van de drie rekeningen is min of meer hetzelfde. Er is sprake van overschot, dat geheel kan worden toegeschreven aan een onderuitputting op de budgetten van het sociaal domein. Dat overschot wordt vervolgens behoorlijk neerwaarts bijgesteld door de kosten van de fusie. Doordat alle fusiekosten (dus ook de nog te betalen kosten van het sociaal plan in 2016 en volgende) in de jaarrekening 2015 moesten worden verwerkt, laat dit onderdeel een fors nadeel over 2015 zien. Voor het overige zijn er wel wat afwijkingen her en der, maar deze zijn en beperkt en van incidentele aard.

In financiële zin vertaalt dit zich in het volgende overzicht:

Gemeente	Feitelijk resultaat	Overschot S.D.	Tekort fusiekosten	Overig resultaat
Bussum	866.000	3.000.000	2.725.000	591.000
Muiden	-260.000	340.000	600.000	0
Naarden	380.000	1.440.000	1.400.000	340.000
Totaal	986.000	4.780.000	4.725.000	931.000

4. Argumenten

De basisgedachte bij de bestemming van een resultaat van de jaarrekening, is dat deze wordt afgewikkeld naar de algemene reserve. Er kunnen echter redenen zijn om overschotten of tekorten af te wikkelen met andere reserves. De volgende onderdelen zijn van belang voor de bestemming.

1. Sociaal domein

In 2015 is voor het eerst uitvoering gegeven aan de verschillende extra activiteiten vanuit de decentralisaties. In financiële zin is het startpunt geweest (en nog steeds) om deze (extra)

activiteiten budgettair neutraal in de gemeentebegroting in te passen. Van de door het rijk ter beschikking gestelde middelen voor het jaar 2015 is € 4.780.000 niet besteed. Over de globale oorzaken van deze onderbesteding hebben wij uw raad via een afzonderlijke notitie al geïnformeerd. In elk geval zitten hierin middelen (o.a. voor HHT) die in 2016 alsnog tot bestedingen gaan leiden.

Over de structurele effecten is nog weinig te zeggen. Daarvoor is een diepgaandere analyse van de feiten en cijfers noodzakelijk. Het beeld van onze drie gemeenten sluit wel aan bij het algemene beeld dat we horen en dat waarneembaar is bij veel gemeenten.

De middelen vanuit de transities sociaal domein zijn niet geoormerkt, maar toch zijn wij van mening dat deze middelen – in elk geval voorlopig – beschikbaar moeten blijven voor dat doel. Er worden in 2016 met zekerheid nog extra kosten gemaakt (o.a. voor HHT) en er is nog veel onzekerheid over de uitvoering en dus de kosten van de verschillende voorzieningen.

Voorts zijn er in de drie gemeenten reserves gevormd (vanuit vrij besteedbare middelen) om mogelijke aanloopverliezen in het kader van de uitvoering van het sociaal domein op te kunnen vangen. In totaliteit is in die reserves op 31 december 2015 nog afgerond € 3.585.000 beschikbaar.

Wij stellen voor om het gehele resultaat van het jaar 2015 op het terrein van het sociaal domein (dus afgerond € 4.780.000) aan de reserve sociaal domein toe te voegen en de bestaande middelen in deze reserve vrij te laten vallen ten gunste van de algemene reserve.

2. Onderwijsachterstandenbeleid

Bij de (voormalige) gemeente Bussum was een gedragslijn, dat niet-bestede begrotingsmiddelen voor het onderwijsachterstandenbeleid werden gereserveerd (via de reserve Onderwijsachterstand) om eventuele extra kosten in volgende jaren op te vangen. De middelen 2015 zijn niet volledig gebruikt (overschot € 105.000) onder andere door de minder dan verwachte toename van instroom van statushouders. Omdat deze extra lasten zich vanaf 2016 wel gaan aandienen wordt ook nu voorgesteld om dit overschot aan die reserve toe te voegen.

3. Buurtsportcoaches

De (voormalige) gemeenten Naarden en Muiden hebben beiden van het rijk middelen ontvangen om zogenaamde buurtsportcoaches (en daaraan verbonden activiteiten) op te zetten. Een deel van deze middelen (in totaliteit € 228.000) is in de jaarrekening 2015 vrijgevallen, omdat deze nog niet volledig verbruikt waren. Eén van de onderwerpen in het bestuursakkoord is het verder ontwikkelen van de rol van buurtsportcoaches en daarmee verbonden activiteiten om een gezonde leefomgeving te stimuleren. Het is gewenst de daarvoor ontvangen middelen voorlopig te blijven reserveren, zodat voorgesteld wordt de reserve “Buurtsportcoaches” in te stellen en de vrijgevallen middelen in de jaarrekening 2015 van Naarden en Muiden (in totaal dus € 228.000) aan die reserve toe te voegen.

4. Grondexploitaties

In de jaarrekening van Naarden zijn middelen vrijgevallen als gevolg van het afsluiten van grondexploitaties. Daaruit vloeit voort een positief resultaat van € 67.000. Het is gebruikelijk deze middelen aan de Algemene Reserve Grondexploitatie toe te voegen en dat stellen wij ook voor.

5. Algemene reserve en fusiekosten

De fusiekosten over het jaar 2015 zijn fors hoger geworden dan de oorspronkelijke planning. De voornaamste oorzaak daarvan is gelegen in het feit, dat alle kosten voortvloeiende uit het sociaal plan in de jaarrekening 2015 verwerkt moeten worden. De toezeggingen voor vertrekregelingen in

de komende jaren, evenals de loonkosten die doorbetaald worden voor uren die niet meer gewerkt worden, zijn voor de volle omvang in het resultaat 2015 verwerkt. Met deze middelen is een voorziening van ruim € 4,7 miljoen gevormd om de lasten in de komende jaren af te dekken.

Oorspronkelijk was erop gerekend dat de lasten zich in 2016 en volgende zouden aandienen. De extra uitkering uit het gemeentefonds voor de herindeling, die in de jaren 2016 tot en met 2019 wordt ontvangen, zou dan daarvoor deels ter dekking worden ingezet. Het niet voor fusiekosten benodigde deel van de uitkering zou dan terugvloeien naar de algemene reserve.

Nu wij alle kosten van het sociaal plan al in de rekening 2015 hebben verwerkt, is er in 2016 tot en met 2019 sprake van een veel grotere vrijval van middelen die van het rijk voor de herindeling worden ontvangen. In totaliteit valt er in 2016 tot en met 2019 van die middelen nu afgerond € 6 miljoen vrij die naar de algemene reserve kan terugvloeien.

Op basis van de voorgestelde bestemming (zie 1 tot en met 5) zal er bij de bestemming van het resultaat 2015 uiteindelijk € 609.000 aan de algemene reserve moeten worden onttrokken.

Recapitulatie bestemming:

1. Storting overschot 2015 in de reserve sociaal domein	€ 4.780.000
2. Vrijval van het saldo van de oude reserve sociaal domein	€ 3.585.000 -/-
3. Onderwijsachterstandenbeleid	€ 105.000
4. Buurtsportcoaches	€ 228.000
5. Grondexploitatie	€ 67.000
6. Saldo ten laste van de algemene reserve	€ 609.000 -/-
Totaal:	€ 986.000

5. Houd rekening met

Accountantscontrole

De drie jaarrekeningen zijn op dit moment alle drie nog in onderzoek bij de accountant van de betreffende gemeente. De vertraging in het onderzoek zit onder andere in de late verwerking van de definitieve cijfers van het sociaal domein, maar ook in de uitgebreidere controle die de accountants uitvoeren. Dit heeft vooral te maken met de verscherpte regelgeving en toezicht, maar ook met het volledig afsluiten van de drie gemeenten en de overdracht van deze dossiers naar de nieuwe gemeente en naar de nieuwe accountant.

Zodra de rapporten zijn ontvangen, zullen wij deze zo spoedig mogelijk aan u nazenden. Eventueel kan dit nog leiden tot een bijstelling van de hierbij aangeboden rekeningen. Afhankelijk van de conclusies zullen wij daar vanuit onze rol een conclusie en reactie bijvoegen.

Financiële positie Gooise Meren

Op basis van de drie jaarrekeningen van de voormalige gemeenten, kan nu ook een definitief beeld van de startpositie van de gemeente Gooise meren worden geschetst. Rekening houdende met de voorgestelde besluitvorming over het resultaat 2015 ziet de balanspositie van Gooise Meren – per 1 januari 2016 – er als volgt uit. Daarbij zijn de cijfers grotendeels bij elkaar opgeteld. Dat zal bij de definitieve invoering nog aangepast worden, omdat er ook onderlinge verrekeningen tussen zitten, die wegvallen.

STARTBALANS GOOISE MEREN per 1 januari 2016 (bedragen x € 1.000)			
Materiële vaste activa	160.820	Algemene reserve	19.041
Financiële vaste activa	13.884	Bestemmingsreserves	34.154
Vorraden	4.064	Voorzieningen	30.176
Uitzettingen	14.379	Vaste schulden	105.523
Liquide middelen	6.176	Vlottende schulden	10.863
Overlopende activa	12.964	Overlopende passiva	12.530
Totaal activa	212.287	Totaal passiva	212.287

Ter toelichting hierop het volgende.

Kengetallen

In het kader van het BBV worden enkele financiële kengetallen gebruikt als graadmeter om de financiële positie van een gemeente te beoordelen. Nu wij de balans per 1-1-2016 beschikbaar hebben, zijn we ook in staat om ten aanzien van die kengetallen een duidelijk beeld te geven. In de Programmabegroting 2016 waren deze kengetallen veelal nog gebaseerd op verwachtingen en op basis van een prognose vanuit de drie oude gemeenten.

Netto gecorrigeerde schuldquote

Bij dit kengetal wordt de vaste schuld onder aftrek van de doorgeleende gelden vergeleken met het totaal aan baten, zoals dat in de exploitatiebegroting naar voren komt.

Voor de gemeente Gooise Meren is de netto schuld afgerond: € 92 miljoen. Het totaal aan baten in de programmabegroting 2016 is € 122 miljoen. Daarmee komt de netto schuldquote op 75%. Hiermee vallen wij duidelijk in categorie A ofwel minst risicovol.

Solvabiliteit

Bij dit kengetal wordt het eigen vermogen (dus het totaal van de reserves) afgezet tegen het balanstotaal.

Voor onze gemeente komt dit dan uit op 25%. Daarmee zitten wij in de onderkant van groep B (20-50%) en dat is de groep die wordt gekwantificeerd als matig risicovol.

Vermogenspositie

Het eigen vermogen van de gemeente wordt gevormd door de Algemene reserve en de verschillende bestemmingsreserves. Per 1 januari 2016 gaat de gemeente dus van start met ruim € 53,5 miljoen aan reserves. In de Programmabegroting 2016 is een voorlopige voorspelling gedaan ten aanzien van de ontwikkeling van de reserves en meer in het bijzonder de verwachtingen voor de algemene reserve. Nu de rekeningcijfers definitief zijn, kan hiervan een actualisatie worden gegeven.

Algemene Reserve

Bij de Programmabegroting 2016 (zie bladzijde 6) is een prognose gegeven van de verwachte ontwikkelingen bij de algemene reserve. Daarbij werd de stand van de reserve per 1 januari 2016

geschat op € 17.068.000. De feitelijke stand van de reserve ligt daar ruim boven (€ 19.041.000) maar juist doordat de fusiekosten (en dan vooral de kosten van het sociaal plan) geheel in de rekening 2015 zijn afgewikkeld, ontstaat een gunstiger beeld. In de prognose hieronder kan ook het effect van de aanpassing van de ozb-tarieven, zoals besloten bij de vaststelling van de begroting 2016, worden meegenomen. Dat alles samen leidt dan thans tot het volgende beeld:

Algemene Reserve	2016	2017	2018	2019
Stand per 1 januari	19.041	18.563	19.573	20.933
Vaste mutaties in begroting	-280	-280	-280	-280
Mutaties vanwege fusievergoeding	3.000	1.640	1.640	1.640
Mutaties saldo begroting	-2.298	0	0	0
Overige mutaties:				
Extra kosten uitvoeringsdienst	-900	-350		
Stand 31 december	18.563	19.573	20.933	22.293

Bestemmingsreserves

Ook ten aanzien van de verschillende bestemmingsreserves kan nu een actueel beeld van de start Gooise Meren gegeven worden. De afwijkingen ten opzichte van de eerdere verwachtingen, zoals bij de Programmabegroting gepresenteerd, zijn niet erg groot.

Voor een volledig beeld van de financiële positie en de mogelijkheden voor het inzetten van de reserves, geven wij hierna het volledige overzicht van alle bestemmingsreserves.

Naam van de bestemmingsreserve	Totaal
Algemene reserve Grondexploitatie	8.250.466
Reserve sociaal domein	4.780.000
Reserve uitbreiding sportvoorzieningen	1.869.392
Reserve Godelinde/Kinderrijk	8.854.195
Reserve exploitatie gewestkantoor	1.795.116
Reserve Grote Projecten Muiden	4.218.000
Reserve wegen	2.594.410
Groenbeleidsplan	130.000
Reserve bruggen	219.000
Reserve grondwater Masterplan 't Gooi	128.400
Reserve exploitatie gebouwen	376.070
Onderwijsachterstandenbeleid	252.164
Egalisatiereserve Primair	47.791
Exploitatie begraafplaatsen	296.360
Exploitatie markten	51.500
Tijdelijke tekorten wabo	62.733
Buurtspportcoaches	228.000
Totaal van de bestemmingsreserves	34.153.597

6. Uitvoering, tijdspad, evaluatie

De jaarrekeningen 2015 dienen vastgesteld voor 15 juli 2016 aan de provincie te worden toegezonden. Daarmee is de gehele cyclus 2015 afgesloten en in financiële zin is dit ook het sluitstuk van de drie oude gemeenten.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gooise Meren,

D.J. van Huizen
Gemeentesecretaris

Mevrouw A. van Vliet-Kuiper
Burgemeester

Bijlage(n)

De Raad Gooise Meren

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders met nummer ,

Besluit

1. De jaarstukken 2015 van de gemeente Bussum, Muiden en Naarden vast te stellen overeenkomstig het aangeboden boekwerk;
2. Het totale resultaat van de drie jaarrekeningen van de gemeenten tezamen als volgt te bestemmen:
  - € 4.780.000 toe te voegen aan de reserve sociaal domein;
  - € 3.585.000 te laten vrijvallen uit de reserve sociaal domein;
  - € 105.000 toe te voegen aan de reserve Onderwijsachterstandenbeleid;
  - € 228.000 toe te voegen aan de nieuw te vormen reserve Buurtsportcoaches;
  - € 67.000 toe te voegen aan de Algemene reserve grondexploitatie;
  - € 609.000 te onttrekken aan de Algemene reserve

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de Raad Gooise Meren,
gehouden op *(datum wordt ingevuld door de griffie)*

De griffier

De voorzitter

Mevrouw drs. M.G. Knibbe

Mevrouw A. van Vliet-Kuiper